

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **Q. C. H.**
státní příslušnost: X
t. č. pobytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky**
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 3. 2023, č. j. OAM-156/ZA-ZA11-HA13-2023,

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobce *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému *se nepřiznává* na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Předmětem sporu je zákonnost rozhodnutí, kterým žalovaný zastavil řízení o opakovaně podané žádosti žalobce o mezinárodní ochranu. Krajský soud se musel vypořádat s tím, zda skutečnosti, které žalobce uváděl v nové žádosti – zejména zhoršení jeho zdravotního stavu –, neměly žalovaného vést k opětovnému meritornímu posouzení jeho žádosti.

II. Rozhodnutí žalovaného a související skutkové okolnosti

2. První žádost o mezinárodní ochranu žalobce podal v létě 2022. Důvodem podání žádosti byl jeho zdravotní stav zapříčiněný mozkovou mrtvicí, kterou překonal v červenci 2021. Od té doby má problémy s hybností levé pülky těla. Ve Vietnamu nemá žádné zdravotní pojištění.

V Česku se léčil na neurologickém oddělení nemocnice v Klatovech. Hospitalizovali ho tam na přelomu července a srpna 2021. Po propuštění už u žádného lékaře nebyl. Žádné další léčení jeho mozkové mrtvice neprobíhá. Žalobce uváděl, že jeho zdravotní stav po propuštění z nemocnice je stále stejný. Ani se nezhoršuje, ani se nezlepšuje. Při oblékání potřebuje pomoc jiné osoby, ale co se týče ostatních věcí, v jejich případě se o sebe dokáže postarat. Od mozkové mrtvice je nezaměstnaný. Peníze na obživu dostal jako pomoc od kamarádů. Kromě svého zdravotního stavu žalobce při podání první žádosti zmiňoval dluhy, které má ve Vietnamu.

3. Žalovaný žalobci neudělil mezinárodní ochranu. Žalobu proti rozhodnutí žalovaného o první žádosti poté zamítl Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 15. 2. 2023, č. j. 41 Az 28/2022-29.
4. V únoru 2023 žalobce podal opakovanou žádost o mezinárodní ochranu. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že se pořád zhoršuje. Bolí jej hlava a špatně vidí. Má slabou levou část těla. Žádnou speciální léčbu ale nepodstupuje. Jen užívá léky. O mezinárodní ochranu žádá, protože chce zůstat v Česku. Pokud by odjel do Vietnamu, nebude tam mít peníze na léky. Navíc tam má dluhy. Jeho aktuální důvody jsou tedy stejné jako při podání první žádosti. Při poskytnutí údajů k žádosti žalobce na dotaz správního orgánu uvedl, že není potřeba, aby se seznamoval s podklady rozhodnutí.
5. Žalovaný rozhodnutím ze dne 30. 3. 2023, č. j. OAM-156/ZA-ZA11-HA13-2023 („rozhodnutí žalovaného“), shledal opakovanou žádost žalobce nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a řízení podle § 25 písm. i) zastavil. Neshledal důvody pro nové posouzení žádosti. Žalobce stejně jako v předchozím řízení odmítá návrat do vlasti z důvodu svého nepříznivého zdravotního stavu, souvisejících ekonomických potíží a také obav z jednání věřitelů. Nově uvedl pouze to, že chce zůstat v Česku. Tato skutečnost však nemůže vést k novému meritornímu posouzení žalobcovy žádosti. Netýká se změny situace v zemi jeho původu, důvodů opuštění vlasti ani jím prezentovaných problémů. Nesvědčí o tom, že by žalobce mohl ve Vietnamu čelit pronásledování nebo vážné újmě.

III. Žaloba a vyjádření žalovaného

6. Žalobce vytýká žalovanému, že se ve svém rozhodnutí nevypořádal s tím, zda zhoršení žalobcova zdravotního stavu není tak výrazné, aby založilo novou skutečnost. Žalobce v této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, č. j. 1 Azs 43/2009-66. Žalobcův zdravotní stav se zhoršil. Má čím dál větší problémy chodit, pohybovat se a starat se o sebe. Rozhodnutí žalovaného se ale zdravotním stavem žalobce vůbec nezabývá. Proto je nepřezkoumatelné.
7. Žalovaný nesouhlasí. Žalobce podle něj neuvedl žádnou novou skutečnost, která by byla z pohledu zákona o azylu relevantní a odůvodňovala by opětovné meritorní posouzení jeho opakované žádosti. Žalovaný řádně zjistil skutkový stav a zabýval se všemi relevantními skutečnostmi. Žalobce se ani neseznámil s podklady pro rozhodnutí.

IV. Posouzení věci krajským soudem

8. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba v zákonné lhůtě. Krajský soud ve věci rozhodl bez jednání. Žalovaný s tím souhlasil. Žalobce na výzvu, zda požaduje, aby soud projednal věc při jednání, ve stanovené lhůtě nezareagoval.

9. Žaloba *není důvodná*.

10. Podmínky přípustnosti opakované žádosti o mezinárodní ochranu stanovuje § 11a odst. 1 zákona o azylu. Při hodnocení, zda je opakovaná žádost přípustná, musí žalovaný posoudit, zda (a) cizinec uvedl (nebo se objevily) nové skutečnosti nebo zjištění, které (b) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a (c) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.
11. Podle § 10a odst. 2 zákona o azylu pak platí, že se v případě nepřípustnosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany.
12. K přípustnosti opakované žádosti o mezinárodní ochranu se blíže vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96. Uvedl, že přípustnost opakované žádosti je třeba posuzovat z pohledu existence možných nových skutečností a zjištění jak z pohledu azylu, tak z pohledu doplňkové ochrany (viz bod 18 rozsudku). Rozhodnutí žalovaného o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany pak musí obsahovat odůvodnění o tom, že „1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Správnost těchto závěrů správního orgánu podléhá v plném rozsahu kognici správních soudů v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany“ (bod 19 citovaného rozsudku).
13. Judikatura také dodává, že institut opakované žádosti neslouží k tomu, aby žadatel upřesňoval či skutkově doplňoval svou předchozí žádost. Jeho hlavním účelem je postihnout případy, ve kterých se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly azylově relevantním způsobem ovlivnit postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího řízení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65).
14. V případě žalobce ovšem skutečně nevystaly takové nové skutečnosti, které by měly žalovaného vést k opětovnému meritornímu posouzení žalobcovy opakované žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný má pravdu, že skutečnosti související s dluhy ve Vietnamu a zdravotním stavem žalobce uváděl již při podání první žádosti o mezinárodní ochranu. Sam naopak při poskytnutí údajů ke své opakované žádosti o mezinárodní ochranu potvrdil, že má stejné důvody, proč se do Vietnamu nechce vrátit, jako při první žádosti.
15. Je sice pravdou, že žalobce na dotaz správního orgánu ohledně jeho zdravotního stavu uvedl, že je čím dál horší. Také je obecně pravdou, že výrazné zhoršení zdravotního stavu – byť související s nemocí již posouzenou v předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany – může ve spojení s dalšími relevantními skutečnostmi představovat novou skutečnost ve smyslu § 10a písm. e) zákona o azylu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, č. j. 1 Azs 43/2009-66, č. 1956/2009 Sb. NSS). To však není případ žalobce. V uvedeném rozsudku Nejvyššího správního soudu spočívala změna okolností v tom, že nemocný žadatel

o mezinárodní ochranu v novém řízení uvedl, že v důsledku zhoršení svého zdravotního stavu nemůže pracovat. Naproti tomu v předchozím řízení žalovaný založil své posouzení i na tom, že zdravotní stav žadatele byl stabilizovaný. Žadatel se z toho důvodu mohl zapojit do vládního programu aktivní politiky zaměstnanosti a vydělat si na léčbu svého onemocnění. Zhoršení svého zdravotního stavu v dané věci také doložil lékařskými zprávami.

16. Žalobce však pouze obecně tvrdil, že došlo ke zhoršení jeho zdravotního stavu. Uváděl, že ho více bolí hlava a špatně vidí. Žádné další konkrétní důsledky zhoršení jeho zdravotního stavu neuvedl. A hlavně nedoložil žádné lékařské zprávy, které by zhoršení zdravotního stavu a případně jeho závažnost objektivně dokládaly.
17. Krajský soud již ve svém předchozím rozsudku týkajících se první žádosti žalobce o mezinárodní ochranu poukázal na to, že zdravotní stav žadatele o mezinárodní ochranu by mohl jen výjimečně být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany [hlavně doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu či případně humanitárního azylu podle § 14 téhož zákona], pokud by její neudělení vedlo k porušení čl. 3 Evropské úmluvy o lidských právech. Do této kategorie spadají případy vážně nemocných osob, „u nichž se lze ze závažných důvodů domnívat, že v přijímající zemi by nedostatek vhodné péče či přístupu k ní představoval skutečné riziko, že se zdravotní stav nemocné osoby vážně, rychle a nevratně zhorší, a to by vedlo k intenzivnímu utrpení této osoby nebo k výraznému snížení předpokládané délky jejího života.“ (rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 13. 12. 2016, *Paposhvili proti Belgii*, č. 41738/10, §183, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 1. 2022, č. j. 5 Azs 70/2020-103, č. 4326/2022 Sb. NSS, body 47-51, resp. ze dne 20. 7. 2022, č. j. 10 Azs 42/2022-32, body 18 násl. a další tam citovaná judikatura).
18. U první žalobcovy žádosti pak krajský soud konstatoval, že bytí jsou následky prodělané mozkové mrtvice jistě vážné, nejde o natolik závažný zdravotní stav, který by bránil návratu žalobce do země původu. Tak je tomu pouze v naprosto výjimečných případech. Krajský soud vycházel z toho, že stav žalobce se nezhoršuje a je stabilizovaný. Aby změna zdravotního stavu žalobce mohla založit novou skutečnost vedoucí k povinnosti žalovaného znovu posoudit důvodnost opakované žádosti o mezinárodní ochranu, muselo by se jednat o skutečně výraznou změnu k horšímu. Žalobce by v musel doložit informace svědčící o tom, že změna jeho zdravotního stavu dosáhla takové intenzity, že by naplnila výše uvedené standardy plynoucí z judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Jeho zdravotní stav by se musel zhoršit do takové míry, že by bylo možné se domnívat, že by ve Vietnamu nedostatek vhodné péče či přístupu k ní představoval skutečné riziko, že se zdravotní stav žalobce vážně, rychle a nevratně zhorší, což by vedlo k jeho intenzivnímu utrpení nebo k výraznému snížení předpokládané délky jeho života.
19. Krajský soud připomíná, že je právě na žadateli o mezinárodní ochranu, aby poskytl informace o svém zdravotním stavu v takové kvalitě, aby z nich bylo možné učinit závěr o tom, v jak závažném stavu se nachází a jaké riziko by pro něj představovala samotná cesta do země původu i následné setrvání v ní. Měl by předložit „relevantní doklady“, které potvrzují informaci o vážném zdravotním stavu a hrozbě jeho značného a nevratného zhoršení v případě návratu do země původu (viz výše citovaný rozsudek 10 Azs 42/2022, body 20 násl.). To platí tím spíš v případě podání opakované žádosti o mezinárodní ochranu.

20. Z informací poskytnutých žalobcem však bohužel neplyne, do jaké míry se jeho zdravotní stav zhoršil. Žalobce tedy neuvedl takové nové skutečnosti, které měly žalovaného vést k opětovnému meritornímu posouzení jeho žádosti.
21. Žalobci lze dát do jisté míry za pravdu, že odůvodnění rozhodnutí žalovaného je poněkud zkratkovité. Zdravotnímu stavu žalobce věnuje prakticky jednu jedinou větu, ve které konstatuje, že zdravotní problémy žalobce uváděl jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu i v předchozím řízení. Od odůvodnění rozhodnutí žalovaného by krajský soud očekával alespoň stručné vysvětlení, proč ani tvrzené zhoršení žalobcova zdravotního stavu není v tomto případě novou skutečností ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o azylu. V této podobě je rozhodnutí žalovaného skutečně na samé hranici přezkoumatelnosti. Za nepřezkoumatelné jej ale krajský soud nepovažuje. Podstatné je, že z něj alespoň v obecné rovině plyne, že žalobce tvrdil stejné důvody neochoty vrátit se do Vietnamu, jako uváděl i ve své první žádosti. A v tom má žalovaný pravdu.
22. Žalovaný tedy – byť hraničně – vyhověl požadavkům, které judikatura klade na odůvodnění rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce totiž opravdu oproti své předchozí žádosti netvrdí nic nového, co by mělo relevanci z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany. Ani nenamítal, že by ve Vietnamu došlo k takové zásadní změně situace, která by sama o sobě mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Lze proto konstatovat, že žalobce nesplnil podmínky pro opětovné meritorní posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný postupoval správně, pokud jeho opakovanou žádost posoudil jako nepřípustnou a řízení o ní zastavil.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

23. Krajský soud pro nedůvodnost žalobu zamítl. Neúspěšnému žalobci nevzniklo právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšný žalovaný žádné nevyčísлил a ani ze spisu neplyne, že by mu nějaké nad rámec jeho běžné administrativní činnosti vznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Pokud kasační stížnost proti tomuto rozsudku nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší správní soud ji odmítne pro nepřijatelnost.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát.

Brno, 31. května 2023

Martin Kopa, v. r.
samosoudce